

curs 2012-2013

avaluació diagnòstica educació primària competència comunicativa: llengua catalana

Nom i cognoms

Grup

Generalitat de Catalunya
Departament
d'Ensenyament

Consell Superior
d'AVALUACIÓ
del Sistema Educatiu

Text 1: El gran ram

COMPREENSIÓ LECTORA

Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes tan bé com puguis. Si t'equivoques, ratlla o esborra la resposta equivocada i marca clarament la nova resposta.

El gran ram

És l'aniversari de la mare i he decidit fer-li un regal. He agafat els diners que tenia a la meva guardiola. Ja tenia pensat el regal que li faria: un ram immens, com una casa de pagès.

A l'escola frisava perquè s'acabés la classe i poder anar a comprar el regal. Per no perdre els diners, duia la mà ficada a la butxaca, fins i tot per jugar a futbol al pati, però com que no jugo de porter, no tenia gaire importància. El porter era l'Alceste, un company a qui agrada molt menjar.

—Per què corres amb una sola mà? —m'ha preguntat.

Quan jo li he explicat que era perquè volia comprar flors a la meva mare, m'ha dit que ell s'hauria estimat més alguna cosa per menjar.

Quan hem sortit de l'escola, l'Alceste m'ha acompanyat a la floristeria.

En entrar a la botiga, he posat tots els meus diners damunt del taulell. Llavors, he dit a la florista que volia un ram de flors ben gran per a la meva mare.

La senyora ha comptat els diners i m'ha dit que no me'n podria donar pas gaires, de flors. Com que m'he quedat una mica trist, la florista m'ha mirat i m'ha dit que miraria d'arreglar-ho. La senyora ha anat triant flors d'aquí i d'allà i després hi ha afegit un munt de fulles verdes. L'ha embolicat amb un paper transparent i m'ha dit que el portés amb molt de compte. Li he donat les gràcies i hem marxat.

Jo anava molt content amb el meu ram quan ens hem trobat en Geoffroy, un company de l'escola.

—Nicolas, sembles un beneit, amb tantes flors!

—Dóna-me-les a mi, les teves flors —m'ha dit l'Alceste—. Te les vull aguantar mentre estoves en Geoffroy.

Llavors he donat el ram a l'Alceste i m'he barallat amb en Geoffroy. Però l'Alceste li ha donat al Geoffroy un cop al cap amb el ram.

—Les flors! —he cridat—. Em destrossareu les flors!

He agafat les flors i me n'he anat. És clar que no hi eren totes, tampoc no quedaven ni fulles ni paper, però encara era un ram prou bonic. Una mica més enllà he trobat l'Eudes.

—Fem una partida de bales?

—No puc —li he dit—, me n'he d'anar a casa a portar aquestes flors a la mare.

Text 1: El gran ram

Però l'Eudes m'ha dit que encara era d'hora. Llavors he col·locat les flors a la vorera i hem començat a jugar, amb tanta mala sort que m'he entrebancat i he caigut just a sobre del ram. Només n'he pogut salvar una, de flor, que era la menys atrotinada.

L'Eudes ha guillat ràpid cap a casa i jo he anat cap a la meva amb la flor tota pansida. Tenia un nus a la gola.

He obert la porta i li he dit a la mare:

—Per molts anys mare! —i m'he posat a plorar.

La mare ha mirat la flor, semblava tota sorpresa. Després m'ha pres entre els braços, m'ha fet molts petons i m'ha dit que mai no havia tingut un ram tan bonic i ha ficat la flor al gerro blau.

Vosaltres direu el que voldreu, però la meva mare és fantàstica!

René Goscinny, *El petit Nicolas*.

(Text adaptat)

Marca amb una X la resposta correcta.

1 Què creus que significa la paraula “frisava” que es troba a l'inici del segon paràgraf?

- a. Que tenia fred.
- b. Que s'impacientava.
- c. Que tenia calma.
- d. Que feia tard.

0-1

2 Per què es va quedar trist en Nicolas a la floristeria?

- a. Perquè el ram hauria de ser petit.
- b. Perquè no podia comprar cap ram.
- c. Perquè totes les flors del ram eren iguals.
- d. Perquè el ram seria de fulles verdes.

0-1

3 Per què la florista triava les flors d'aquí i d'allà?

- a. Perquè volia que totes les flors fossin iguals.
- b. Perquè les agafava de camps diferents.
- c. Perquè seleccionava les de color verd.
- d. Perquè volia que fossin ben variades.

0-1

Text 1: El gran ram

4 Per què la florista afegia un munt de fulles verdes?

- a. Perquè així feia un gran ram i barat.
- b. Perquè a la florista li agradaven molt.
- c. Perquè en Nicolas l'hi havia demanat.
- d. Perquè a la mare li agradaven les fulles.

0-1

5 Quina recomanació li va fer la florista?

- a. Que anés amb compte.
- b. Que li pagués el compte.
- c. Que no les deixés a terra.
- d. Que les posés amb aigua.

0-1

6 Amb qui es va barallar en Nicolas?

- a. Amb ningú.
- b. Amb l'Alceste.
- c. Amb l'Eudes.
- d. Amb en Geoffroy.

0-1

7 Després de jugar amb l'Eudes, com va quedar el ram?

- a. Sense cap flor.
- b. Amb fulles verdes.
- c. Amb una flor pansida.
- d. Amb tres o quatre flors.

0-1

8 Què vol dir "tenir un nus a la gola"?

- a. Estar content.
- b. Tenir mal de coll.
- c. Estar preocupat.
- d. Empassar-se una cosa.

0-1

9 Com demostra la mare que estima en Nicolas?

- a. Perquè plora d'emoció.
- b. Perquè està contenta.
- c. Perquè està sorpresa.
- d. Perquè li fa petons.

0-1

Text 1: El gran ram

10 Segons el teu parer, per què la mare li va dir al Nicolas «que mai no havia tingut un ram tan bonic»?

- a. Perquè en Nicolas estigués content.
- b. Perquè el ram era molt gran.
- c. Perquè mai li havien regalat cap ram.
- d. Perquè en Nicolas no s'enfadés amb els amics.

0-1

11 De les accions del protagonista, descriu-ne una que et sembli positiva i una altra que et sembli negativa.

0-1

Expressió escrita

12 Posa els signes de puntuació que falten en aquesta frase.

,	?	!	¿	i
---	---	---	---	---

Oh__ Aquest ram és molt bonic. On l'has comprat__

0-1

Expressió escrita

13 Has preparat algun regal per a la teva mare o per a alguna altra persona que estimes?

Has d'escriure en 10 línies:

- A qui has fet el regal i per quin motiu.
- Quin regal li has fet i per què l'has triat.

Si mai no n'has preparat o fet cap, de regal, t'ho pots inventar.

Si ho necessites, pots demanar un full per fer un esborrany o un esquema.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

0-1-2
-3-4

CA

0-1-2
-3-4

CO

0-1-2
-3-4

L

0-1-2
-3-4

O

0-1-2
-3-4

M

0-1

P

Text 2: El rinoceront blanc

COMPRESIÓ LECTORA

Llegeix atentament el text següent i respon les preguntes tan bé com puguis. Si t'equivoques, ratlla o esborra la resposta equivocada i marca clarament la nova resposta.

El rinoceront blanc

Amb la seva silueta massissa i les seves dues banyes punxegudes, el rinoceront blanc és un dels animals més impressionants d'Àfrica. Aquest cosí llunyà dels cavalls i de les zebres és un herbívor més aviat tímid. Només és agressiu si el molesten.

Per què blanc?

El nom de rinoceront blanc és enganyós, perquè té la pell grisa! Entre les cinc espècies de rinoceronts del món, és la més comuna. A la sabana africana es pot trobar també el rinoceront negre: més rar, és més petit i... de color gris!!!

Un gegant tranquil

El rinoceront blanc és un animal solitari. Tot i que habitualment és tranquil i no busca brega, pot passar que s'enfureixi. Viu en el seu territori, que mesura menys de 100 km². És un animal a qui no agrada canviar els seus costums. Segueix sempre els mateixos itineraris a les mateixes hores. Després d'haver pasturat l'herba rasa de la sabana, descansa a l'aigua dels estanys i de les rieres.

Qüestió de banya

A causa de la seva talla imponent, el rinoceront no tem els altres animals de la sabana. El seu pitjor depredador és l'home, que el caça des de fa segles per les seves banyes, utilitzades en certes medicines tradicionals. El rinoceront blanc és actualment una espècie en perill d'extinció.

El rinoceront blanc

La seva pell és gruixuda i sense pèl. Els insectes i els paràsits, com les paparres, hi troben refugi en els nombrosos replècs.

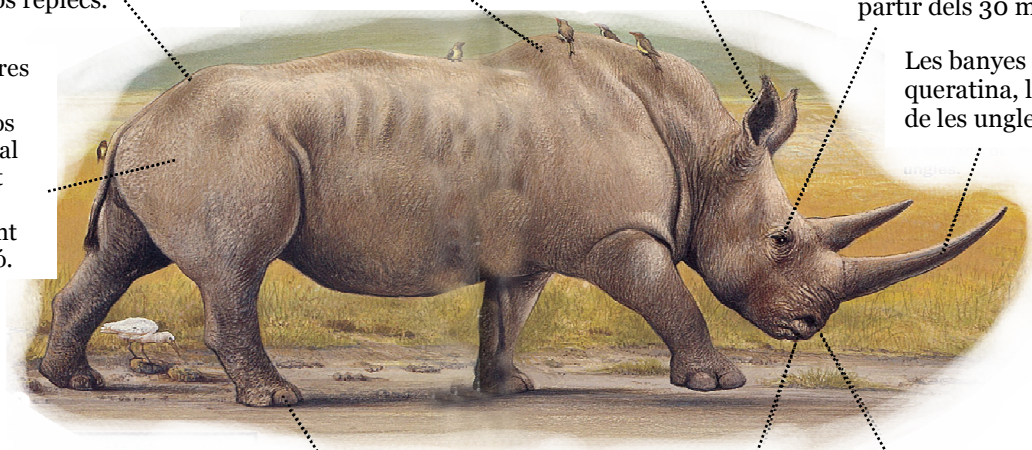
Els membres curts i musculars permeten al rinoceront canviar bruscament de direcció.

La gepa del seu lloç és una bola de músculs poderosos que serveixen per sostenir el cap, molt feixuc.

Les seves orelles poden pivotar com les dels cavalls i les zebres. Tenen forma de tub i capten molt bé els sorolls.

La seva vista no és gaire bona. No hi veu bé a partir dels 30 metres.

Les banyes són de queratina, la matèria de les ungles.

1 L'esplugabous s'alimenta dels insectes espantats pel pas del rinoceront.

2 El picabou és un ocell que es posa damunt tots els herbívors de la sabana. Menja els insectes i els paràsits que troba a la seva pell.

Les potes tenen tres dits. Cada dit està recobert per un casc.

Els llavis, molt amples, li permeten pasturar l'herba rasa.

Té l'olfacte extraordinàriament desenvolupat. Detecta l'olor d'una persona a més d'un quilòmetre.

Diversos autors, *La vida en els extrems*.

(Text adaptat)

Text 2: El rinoceront blanc

Marca amb una X la resposta correcta.

1 Com té la pell el rinoceront blanc?

- a. Grisa.
- b. Blanca.
- c. Marró.
- d. Verdosa.

0-1

2 Els rinoceronts són animals herbívors perquè...

- a. s'alimenten de carn.
- b. s'alimenten d'insectes.
- c. s'alimenten de plantes.
- d. s'alimenten de plantes i carn.

0-1

3 Què creus que vol dir que el rinoceront «no busca brega»?

- a. Que vol lluitar.
- b. Que no es vol barallar.
- c. Que no es vol divertir.
- d. Que no vol anar sol.

0-1

4 Per què els rinoceronts poden canviar de direcció de pressa?

- a. Perquè tenen bona vista.
- b. Perquè tenen la cua llarga i forta.
- c. Perquè tenen la banya que els orienta.
- d. Perquè tenen les potes curtes i musculoses.

0-1

5 Quins són els seus grans enemics?

- a. Els lleons.
- b. Les persones.
- c. Les altes temperatures.
- d. Els altres rinoceronts.

0-1

6 Quina funció té la gepa?

- a. Fa que el cap se sostingui.
- b. Fa que la columna s'aguanti bé.
- c. Fa que els picabous hi puguin descansar.
- d. Fa que els esplugabous hi puguin caçar insectes.

0-1

Text 2: El rinoceront blanc

7 A quin lloc del cos dels rinoceronts troben refugi els paràsits?

- a. A les potes.
- b. A les orelles.
- c. A la gepa del llom.
- d. Als replecs de la pell.

0-1

8 De quina substància estan fetes les banyes dels rinoceronts?

- a. D'os.
- b. D'ungla.
- c. De cartílag.
- d. De queratina.

0-1

9 Els dits dels rinoceronts es caracteritzen per...

- a. la cobertura.
- b. la pell.
- c. les dimensions.
- d. la forma cilíndrica.

0-1

10 Les orelles del rinoceront blanc capten molt bé els sorolls a causa de...

- a. les dimensions.
- b. la forma i moviment.
- c. la llargada i fortalesa.
- d. la proximitat a les banyes.

0-1

11 El rinoceront blanc té...

- a. un cap petit i lleuger.
- b. uns llavis estrets i fins.
- c. un olfacte molt desenvolupat.
- d. un gran nombre de dits a cada pota.

0-1

12 El rinoceront podria desaparèixer. Quina és la principal amenaça que té?

- a. Els humans.
- b. La falta d'aliments.
- c. La resta d'animals de la sabana.
- d. Les dimensions del seu territori.

0-1

Expressió escrita

13 Substitueix les paraules subratllades per altres que tinguin un significat semblant.

El rinoceront habitualment és tranquil però a vegades s'enfureix.

.....

0-1-2

14 Imagina que has de fer un reportatge fotogràfic dels rinoceronts a la sabana.

Explica tres coses que t'emportaries i per què.

.....

.....

.....

.....

0-1-2

CA

0-1-2

CO

15 Escriu les lletres que falten en aquest text.

A la sabana hi ha pocs arbres i estan mol__ dispersos. La ma__oria dels animals que hi viuen són her__ívors com els rinoceronts, les zebres i les __irafes.

0-1 0-1

a b

0-1

c

0-1

d

Moltes gràcies per la teva col·laboració.